

OBSAH

Z NAŠÍ ČINNOSTI

<i>R. Tesář: Pozdrav z brněnské pobočky SČA a SPA</i> (Greetings from Brno branch of SČA and SPA)	3
Ohlédnutí za odcházejícím rokem (Looking back after the leaving year).....	4
Mezinárodní den solidarity s palestinským lidem – projevy (International day of solidarity with the Palestinian people – speeches).....	6
<i>Josef Regner, předseda Společnosti česko-arabské</i> <i>Pan Ki-mun, gen. tajemník OSN</i> <i>Jan Kavan, bývalý ministr zahraničních věcí ČR a předseda Valného shromáždění OSN</i>	

STUDIE A DOKUMENTY

<i>E. Gombár: Fronta národního osvobození v boji za nezávislost Alžírsko</i> (National Liberation Front in the struggle for the independence of Algeria).....	16

KULTURA

<i>Rúz Ğaríb: Ruka osudu (povídka)</i> (Hand of destiny).....	24

INFORMACE

<i>J. Bureš: Nové zaměření a úkoly Nadace Anny Lindhové</i> (New focus and tasks of the Anna Lindh Foundation).....	28
Rozhovor s Jeho Excelencí Abdalláhem Bin Abdul Azíz al-Šajchem, velvyslancem Království Saúdské Arábie v České republice (<i>připravil J. Prokop</i>) (Interview with His Excellence, Abdallah Bin Abdul Aziz al-Šajch, the ambassador of Kingdom of Saudi Arabia in the Czech Republic).....	31
Unicef: Na pomoc dětem (Unicef: to help children).....	36

CO SI PŘEČÍST

Co nového vyšlo

(New publications) 37

Knihy z produkce nakladatelství Dar Ibn Rushd

(Books from Dar Ibn Rushd publishing house)..... 38

Ve spolupráci s nakladatelstvím Dar Ibn Rushd

Redakce Bulletinu Společnosti česko - arabské neodpovídá za názory autorů příspěvků

Bulletin Společnosti česko - arabské č. 1, 2013, 21. ročník, uzávěrka čísla 20. 12. 2012.

Redakční rada: PhDr. Jaroslav Bureš, Prof. PhDr. Eduard Gombár, CSc.,
PhDr. Jana Gombárová, Vladimír Grulich, Mgr. Miroslav Houska, Ing. Marie Hrušková, Beáta Hulínová, Milena Zeithamlová

Návrh obálky: Dana Horká

Fotografie na obálce: Halabdža, Ktésifón (Irák), (M. Houska)

Uspořádala: PhDr. Jana Gombárová, Dana Horká

Kontaktní adresa: Kazašská 1426, 101 00 Praha 10, tel.: 602 379 864
www.czech-arab.org, info@czech-arab.org

SČA číslo účtu: 248486470-0300

Příspěvky do Bulletinu můžete poslat e-mailem na adresu: bulletin@czech-arab.org

ISSN-1803-9227

Tisk: Omikron Praha, spol. s r. o.
U Elektry 650/2, Praha 9

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Pozdrav z brněnské pobočky SČA a SPA

Spojené Společnosti česko-arabská a přátel Afriky Brno, přes nedostatek finančních zdrojů pro svoje projekty, stále vyvíjejí činnost. Pravda, proti rokům „tučným“ nastaly roky „hubené“, a tak jsme značně zredukovali aktivity, na které jsme dostávali z Prahy finance. Lze říci, že se naše pole působnosti přesunulo do takových aktivit, které jsou organizovány jinými subjekty a kam jsme zvaní jako experti na danou problematiku. Naši členové přednášejí na vysokých školách v Brně o arabských i afrických zemích, i o možnostech naší země s těmito rizikovými teritorii obchodovat. Rovněž v klubech nebo muzeích, kde je Afrika i arabské země stále v oblasti zájmu posluchačů. Jsme členem české sítě nadace Anny Lindh, pod kterou realizujeme schválené projekty.

Stále spolupracujeme s vedením brněnské mešity a arabskou školou Al-Firdaus. Jsme v kontaktu s řadou vysokoškolských studentů z tohoto teritoria a pomáháme jim při řešení nezbytných formalit spojených s pobytem v ČR, i při studiu. Celý říjen trvá výstava obrazů a fotografií v galerii Plamínek Jihomoravských plynáren na téma „Afrika v Brně“. Tři čeští umělci se vztahem k Africe a orientu vystavují svoje malířská i fotografická díla. Čtvrtým umělcem je libyjský malíř Abdulati Tubtaba, který v Brně studoval. Výstavu zaštitily zastupitelství Libye a Jihoafrické republiky v Praze, a setkala se s velkým zájmem brněnské veřejnosti.

Do blízké budoucnosti máme připraveny besedy především s vysokoškolskými studenty na téma „Arabské jaro“ a jak je máme vnímat. Obsahu těchto akcí přikládáme velkou důležitost, protože mladí lidé chtějí znát pravdu o této široce medializované a často zkreslované problematice.

Ing. Rostislav Tesař
Předseda SČA a SPA Brno

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Ohlédnutí za odcházejícím rokem

Bylo by vhodné na tomto místě zhodnotit naši činnost v roce 2012 a uvést přehled akcí, kterých se aktivně účastnili naši členové, přispěli k organizaci řady akcí a také poděkovat těm, kteří svou podporou nám umožnili tyto akce uskutečnit.

V březnu se v Plzni uskutečnil již třetí ročník Festivalu arabské kultury, tentokrát s podtitulem Stopy v šafránu. Organizátoři festivalu, studenti Katedry blízkovýchodních studií FF Západočeské univerzity a nakladatelství Dar Ibn Rushd, připravili bohatý program v podobě přednášek českých i zahraničních odborníků, debat, koncertů, výstav a soutěží. Programu se aktivně zúčastnila řada našich členů.

V měsíci dubnu se konal 22. Festival spisovatelů Praha a nabídl mimo jiné velmi zajímavou diskusi s egyptským spisovatelem Hamdi al-Ghazzar. Festivalu se již po řadu let zúčastňujeme nejen jako posluchači a diváci, ale i jako spoluorganizátoři. Je třeba zde zvláště poděkovat organizátorům Festivalu za velkorysé umožnění účasti našich členů na všech akcích v rámci festivalu.

Již tradičně jsme se účastnili knižního veletrhu a literárního festivalu „Svět knihy“, který se konal od 17. 5. do 20. 5. na pražském Výstavišti. Na našem stánku se setkávali zájemci o arabský svět s našimi členy. Nakladatelství Dar Ibn Rushd vystavovalo ve svém stánku množství publikací nejen v arabštině. Konala se zde zajímavá beseda o iráckých povídkách, kterou přednesla dr. Zdena Samarraiová, u příležitosti vydání souboru iráckých povídek. R. Kopecký mluvil o své nové knize Bedřich Hrozný a o tom, jak kniha vznikala.

Výstava fotografií s názvem Děti obětí násilí a teroru se uskutečnila v říjnu v Muzeu policie ČR v Praze.

V první polovině října se v Praze a v Brně konal filmový festival Dny palestinského filmu, který pořádalo Česko-arabské centrum kulturního dialogu.

Dále se v období od 17. října do 17. listopadu v galerii Rock Café v Praze uskutečnila výstava fotografií Jiřího Prokopa s názvem „Saúdská Arábie –

Z NAŠÍ ČINNOSTI

zapovězená země“. V neděli 4. listopadu pak proběhla komentovaná prohlídka autorem fotografií.

V listopadu se rozběhl další, již čtvrtý ročník kulturního festivalu Nad Prahou půlměsíc. Tvůrkyně pořadu paní Němečková ve spolupráci s dr. Charifem Bahbouhem připravila řadu vystoupení v Praze, Liberci, Hradci Králové a Plzni. Osvěžující a poučná byla procházka s Charifem Bahbouhem nazvaná „Po stopách Arabů v Praze“. Zajímavá byla divadelní představení – Maqámy v Divadle Kampa. Jedná se o humorné příběhy z arabského středověku v podání studentů arabistiky z Ústavu Blízkého východu a Afriky FF UK. V divadle Kámen v Praze (a také v Plzni) pak byla předvedena hra Ras al-Chajma a poté scénické čtení ukázek z Moderních iráckých povídek. V Liberci byla zajímavá debata s Arezki Mellal, alžírským prozaikem, nazvaná Žít a psát v Alžírsku. V Hradci Králové proběhla tvůrčí dílna Jak namalovat obraz slovy, kterou vedl Rachid Akbal, francouzský herec a režisér, totéž i v Plzni.

Začátkem listopadu se konal v Casa Gelmi kulturní večer ve spolupráci s iráckým forem, s arabskou hudbou.

Začátek prosince byl tradičně věnován oslavě Mezinárodního dne Palestiny, který se pořádal v Městské knihovně v Praze. S projevy vystoupili J. Regner, předseda Společnosti česko-arabské, velvyslanec Státu Palestina J. E. Dr. Mohamad Salaymeh a Jan Kavan, bývalý ministr zahraničních věcí ČR a předseda Valného shromáždění OSN.

Ve spolupráci s nakladatelstvím Dar Ibn Rushd jsme vydali dvě čísla Bulletinu s nákladem 500 a 300 výtisků. Pomocnou ruku nám tradičně podalo nakladatelství Dar Ibn Rushd - jak formou finančního daru, tak i formou přímé spolupráce v redakční činnosti. Výbor i redakce Bulletinu děkují především dr. Charifu Bahbouhovi za jeho pomoc.

Redakční rada SČA

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Mezinárodní den solidarity s palestinským lidem

Dne 3. prosince se v Městské knihovně v Praze uskutečnilo slavnostní shromáždění k Mezinárodnímu dni solidarity s palestinským lidem, na němž vystoupil místopředseda Společnosti česko-arabské Mgr. Miroslav Houska, J. E. Dr. Mohamed Salaymeh, velvyslanec Státu Palestina, a bývalý ministr zahraničí a předseda Valného shromáždění OSN Jan Kavan. Na shromáždění byl také doručen projev generálního tajemníka OSN Pan Ki-muna. Texty projevů zveřejňujeme na následujících stránkách.

Vaše Excellence, dámy a pánové, vážení přátelé,

letošní Mezinárodní den solidarity s palestinským lidem byl zcela ve znamení výsledku hlasování Valného shromáždění OSN. Nejen přátelé palestinského lidu s napětím očekávali výsledky hlasování, o kterém se diskutovalo již dlouhou dobu.

Výsledek hlasování ukázal obrovskou podporu, které se ve světě těší boj palestinského lidu za vytvoření vlastního státu a bezesporu nás všechny potěšil.

Proti zařazení tohoto bodu na jednání OSN již po řadu měsíců protestovaly protipalestinské kruhy jak v Izraeli samotném, tak i ve Spojených státech. Tyto státy také spolu s Českou republikou a několika dalšími státy hlasovali proti. Přes intenzivní tlak Izraele a USA byla rezoluce přijímající Palestinu za nečlenský stát OSN s postavením pozorovatele přijata obrovskou převahou 139 hlasů proti devíti, při 41 abstencích.

Přes nadšení s kterým byla mezi přáteli Palestiny a v Palestině samotné rezoluce přijata, musíme její dopad posuzovat velice střízlivě. Jde především o obrovské morální vítězství, které může fakticky ovlivnit jen některé věci. Jde například o možnost předkládat návrhy na postih izraelských zločinů u mezinárodního soudu v Haagu a některé spíše procesní možnosti v rámci OSN.

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Ale už jen fakt, jak obrovské úsilí vyvinul Izrael v boji proti této rezoluci a jak po jejím schválení napadá všechny, kteří ji podpořili, a prakticky vyhrožuje negativními dopady, svědčí o jejím širším významu.

Zcela nechutná je pak reakce izraelské vlády ve formě další podpory výstavby nezákonných osad na palestinském území. Vždyť Palestina učinila pouze krok, který je zcela v souladu se všemi dosavadními rezolucemi OSN i s prohlášeními vlád USA a Izraele o vytvoření státu Palestina. A ten se přirozeně po svém plném vzniku stane plnoprávným členem OSN. Anebo se snad Palestina nemá nikdy dožít plné svobody a rovnoprávnosti s ostatními členy OSN a řeči o tom ze strany izraelských představitelů jsou jen hrou o čas?

Z hlediska nás, občanů České republiky, je na hlasování nejsmutnější fakt, že naše vláda jako jediná evropská vláda hlasovala proti rezoluci. Prostoduché obhajování tohoto stanoviska od našich představitelů je spíše tragickým než úsměvným faktem.

Doufejme, že za podpory rozhodující části světové veřejnosti půjde Palestina dále po těžké cestě k vyhlášení svého státu.

Ing. Josef Regner
předseda SČA

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Poselství k Mezinárodnímu dni solidarity s palestinským lidem

29. listopadu 2012

Před 65 lety přijalo Valné shromáždění OSN rezoluci 181, která navrhuje rozdělení mandátního území na dva státy. Dosažení řešení dvou států, ke kterému se zavázali Izrael i Palestinci, má velké zpoždění. Při své nedávné návštěvě Blízkého východu po eskalaci násilí v Gaze a Izraeli jsem znovu viděl důsledky absence trvalého řešení konfliktu. Nese je především civilní obyvatelstvo. S tím, jak rychle a výrazně se mění Blízký východ, je nanejvýš naléhavé, aby mezinárodní společenství i obě strany ještě posílily úsilí o dosažení míru.

Kontury dohody jsou již dlouho zřejmé, vychází z rezolucí Rady bezpečnosti, Madridských principů (včetně principu země za mír), Cestovní mapy, Arabské mírové iniciativy z roku 2002 a všech dohod mezi oběma stranami. Čeho je teď nejvíce zapotřebí, je politická vůle a odvaha, smysl pro historickou odpovědnost a vize pro mladší generace.

Konečného uspořádání může být dosaženo jen prostřednictvím přímých jednání. Je před námi ale dlouhá cesta pro vytvoření podmínek, jež umožní obnovení důvěryhodných a smysluplných jednání a udrží schůdnost řešení vzniku dvou států. Nyní je zásadní udržet příměří uzavřené minulý týden, jež ukončilo týden násilí v Gaze a jižním Izraeli. Raketové ostřelování z Gazy musí skončit, opakovaně jsem tyto útoky odsoudil. Vyřešeny musí být přetrvávající otázky, které vyvstaly po přijetí rezoluce Rady bezpečnosti 1860 z ledna 2009. Týká se to ukončení uzávěry, zamezení pašování zbraní a dosažení usmíření mezi Palestinci.

Jednota Palestinců v otázce řešení dvou států je základním předpokladem vytvoření Palestinského státu v Gaze a na Západním břehu. I nadále je nezbytné, aby Palestinci překonali své vnitřní rozpory s ohledem na závazky učiněné Organizací pro osvobození Palestiny a pozice Kvartetu a Arabské mírové iniciativy. Je stejně důležité uchránit již dosažené pozitivní výsledky Palestinské autority při budování státu na Západním břehu a úsilí o potřebnou teritoriální propojenost. Pokračující osadnické aktivity na Západním břehu

Z NAŠÍ ČINNOSTI

včetně východního Jeruzaléma jsou v rozporu s mezinárodním právem i Cestovní mapou a musí být ukončeny. Jednostranné akce na místě nebudou mezinárodním společenstvím akceptovány. V oblasti Západního břehu označované jako Area C je nutné ukončit demolice a zabavování půdy a naopak umožnit řádné plánování a rozvoj. Izrael pokračuje ve stavbě zdi na území Západního břehu v rozporu s poradním názorem Mezinárodního soudního dvora. Znepokojuje mě také šířící se násilí ze strany osadníků, jehož výsledkem jsou zranění na straně Palestinců a škody na majetku.

Přes výzvy, se kterými se při naplňování svých legitimních aspirací a států setkávají, se Palestinci rozhodli ucházet o status nečlenského pozorovatelského státu ve Valném shromáždění. O této otázce musí rozhodnout členské státy. Pro všechny zainteresované je důležité, aby k tomu přistoupili odpovědně a konstruktivně. Cílem zůstává dosažení spravedlivého a trvalého míru, po němž touží celé generace Palestinců i Izraelců. Míru, jenž ukončí okupaci z roku 1967, ukončí konflikt a dokáže zajistit, aby nezávislý, životaschopný a suverénní Stát Palestina existoval bok po boku se státem Izrael, jeho bezpečnost není ohrožena. Vyzývám izraelské a palestinské lídry, aby ukázali vizi a odhodlání. Vyzývám také mezinárodní společenství, aby jim pomohlo vytvořit důvěryhodný politický proces, jímž budou naplněny legitimní aspirace obou stran. Zavazuji se vykonat vše v mých silách na podporu tohoto cíle. U příležitosti mezinárodního dne spoléhám na všechny zainteresované, že budou spolupracovat na tom, že solidarita povede ke konkrétní a pozitivní akci pro mír.

Pan Ki-mun

Generální tajemník OSN

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Projev Jana Kavana k Mezinárodnímu Dni solidarity s palestinským lidem, 3. prosince 2012 v Městské knihovně v Praze

Vážené dámy, vážení pánové, milí přátelé,

jak samozřejmě víte, VS OSN rozhodlo svou rezolucí 32/40 již 2. prosince 1977 prohlásit 29. listopad Mezinárodním dnem solidarity s palestinským lidem. I proto jsem měl tu čest vystoupit jako předseda VS OSN 29. 11. 2002 s projevem, v němž jsem vyzval členské státy OSN, aby podpořily legitimní úsilí Palestinců získat svůj vlastní stát na základě Charty OSN, zásad mezinárodního práva a mnoha relevantních rezolucí OSN. Je pochopitelné, že jsem připomněl, že 29. listopadu 1947 VS OSN schválilo rezoluci 181, podle níž se Palestina měla rozdělit na dva státy, židovský a arabský, které měly být propojeny ekonomickou unií. Vyslovil jsem politování, že tato rezoluce nebyla nikdy do důsledků realizována, ale současně jsem vyzvedl skutečnost, že dvoustátní řešení bylo již v té době obecně vnímáno jako nejvhodnější základ pro vyřešení palestinské otázky, jak potvrdila i rezoluce RB OSN 1397 z roku 2002 a samozřejmě předchozí významné rezoluce 242 z roku 1967 a 338 z roku 1973, které zdůraznily princip „území za mír“ a potvrdily právo Palestiny na hranice z roku 1967. V té době také diplomatický Kvartet připravil tzv. „cestovní mapu“, která měla do tří let dovést Palestinu k její státnosti.

Bohužel, teprve nyní, o 10 let později, odhlasovalo VS OSN první symbolický krok k tomuto cíli a přiznalo Palestině statut nečlenského pozorovatelského státu. Toto de facto uznání státnosti, bohužel, neznamená plnohodnotné členství Palestiny v OSN, natož vytvoření demokratického, nezávislého, souvislého a životaschopného Státu Palestina, který by žil v míru vedle Státu Izrael zabezpečeného v jeho hranicích z roku 1967, jak si to představuje dvoustátní řešení. Je to však důležitý krok tím správným směrem. Jak všichni víte, státnost Palestiny svým hlasováním uznalo 138 členských států OSN, 41 se zdrželo, 3 státy se neúčastnily hlasování a jen 9 států hlasovalo proti. Mezi nimi byly pochopitelně Spojené státy a Izrael, dále Kanada a Panama a čtyři tichomořské ostrovní státy – Mikronésie,

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Maršallový ostrovy, Palau a Nauru, které dohromady reprezentují jen 197 000 obyvatel. Bohužel, posledním devátým státem, který hlasoval proti Palestině, byla Česká republika. Ta samá Česká republika, která je nástupnickým státem ČSSR, která uznala Palestinu již v roce 1988 a od února 1989 v Praze nepřetržitě pracuje Velvyslanectví Státu Palestina. A v roce 2000 jsem jako tehdejší ministr zahraničí otevřel v Ramalláhu Styčný úřad ČR jako naše diplomatické zastoupení. Bohužel mí nástupci v této funkci zaujali odlišný postoj k Palestině, ale jsem přesvědčen, že příští česká vláda naváže na mou zahraniční politiku vůči regionu Středního Východu.

„Izrael nemá v Evropě lepšího přítele než Českou republiku,“ řekl izraelský premiér Benjamin Netanjahu při květnové návštěvě Prahy. Ve středu přiletí znovu poděkovat premiéru Nečasovi za to, že ČR podpořila Izrael jako jediný stát z celé Evropy. V květnu Petr Nečas přirovnal situaci Izraele k předválečnému Československu. „Máme zvláštní pochopení pro situaci Izraele - malého státu obklopeného nepřáteli,“ řekl. Premiér Nečas ovšem nezmínil, že dnes má Izrael nepochybně nejsilnější armádu v celém regionu.

Aby nedošlo k nedorozumění, tak bych rád zdůraznil, že osobně jsem vždy podporoval existenci Státu Izrael, můj otec pocházel ze židovské rodiny, z níž většina zahynula v holocaustu a i to je důvod proč se celý život důsledně stavím proti všem formám diskriminace, rasismu či represe vůči etnickým, náboženským či jiným menšinám. Před rokem jsem na Václavském náměstí rovněž sdělil, že jako příslušník národa, který byl během posledních 70 let dvakrát okupován, jsem se vždy stavěl důsledně za práva každého národa bojovat proti okupaci jeho území, tak jak to definují i rezoluce RB OSN. Toto právo nelze upírat samozřejmě ani Palestincům. I prezident Obama prohlásil, že „sen o demokratickém židovském státě nemůže být splněn permanentní okupací“.

Okupace cizího území je v dnešním světě zcela nepřijatelná. Rád bych v této souvislosti připomněl, že v roce 2002 pod českým předsednictvím odhlasovalo VS OSN rezoluci o prevenci ozbrojených konfliktů, kde se výslovně píše, že „znovu potvrzujeme, v kontextu prevence ozbrojených konfliktů, nepřijatelnost získání území silou a akty kolonizace, a potvrzujeme potřebu ukončit okupace cizími vojsky v souladu s Chartou OSN a

Z NAŠÍ ČINNOSTI

mezinárodním právem“. Prosadili jsme tenkrát i „právo na sebeurčení lidí, kteří zůstávají pod koloniální nadvládou a cizí okupací“. Je smutné, že se nyní Nečasova vláda postavila na stranu okupanta, jak konstatovala ve svém nedávném prohlášení Iniciativa za spravedlivý mír.

MZV ČR oficiálně vysvětlilo, že Česká republika hlasovala proti palestinskému návrhu na udělení statutu nečlenského pozorovatelského státu, údajnou obavou, „že by mohl vyústit v další odklad obnovení mírového procesu“. A ministerstvo dodalo, že „Plně podporujeme legitimní aspirace Palestinců na plnohodnotnou státnost a jsme připraveni přispět k její materializaci prostřednictvím podpory přímých jednání v rámci mírového procesu“. Hlasování proti statutu, jímž Palestina získala stejné postavení v OSN, jako má Vatikán, se mi zdá velmi zvláštní formou, jak podpořit legitimní aspirace Palestinců na plnohodnotnou státnost. Prohlášení MZV se mi zdá dost pokrytecké a domnívám se, že hlavní motivací českého hlasování bylo vyhovět přání USA tak, jak to učinily čtyři tichomořské ostrovy.

Velvyslankyně USA při OSN Susan Rice (pravděpodobná příští ministryně zahraničí USA) sice prohlásila, že „pokrok ke spravedlivému a trvalému dvoustátnímu řešení nelze učinit stlačením zeleného volebního tlačítka v hale OSN“, ale domnívám se, že významnější důvody lze najít v prohlášeních některých amerických i britských politiků, kteří vyjádřili obavu, že nový statut umožní Palestině se nejen účastnit debat ve VS OSN, ale i se ucházet o členství v Mezinárodním měnovém fondu, v řadě agentur OSN a především v Mezinárodním trestním tribunálu (ICC). Pokud by se Palestina stala členkou ICC, tak by toho mohla využít k obžalobě Izraele například z válečných zločinů a vznášet některé právní nároky vůči okupační vládě.

President Mahmoud Abbas sice ICC vůbec nezmínil, ale ministr zahraničí Riyad al-Maliki novinářům sdělil, že pokud Izrael bude i nadále budovat ilegální osady, tak se Palestinci mohou případně obrátit na ICC. A dodal, že „pokud Izraelci nebudou páchat zločiny, nebudou budovat osady a nebudou porušovat mezinárodní právo, tak nevidíme žádný důvod, abychom se někam obraceli“.

Zmínkou o osadách budovaných na okupovaném palestinském území jsme u jádra pudla. Všichni mají zájem o obnovení mírového procesu, ale Palestinci

Z NAŠÍ ČINNOSTI

řekli jasně už před více než rokem, že nelze jednat o dvoustranném řešení za situace, kdy Izrael pokračuje v budování osad, které to řešení zcela znemožňuje.

Yousef Munayeer, výkonný ředitel Jeruzalémského vzdělávacího fondu v USA upozornil na skutečnost, že v letech 1967 až 1991 přibývalo každý rok 8000 nových osadníků. Během mírového jednání jich bylo již 20 000 ročně a nyní žije téměř půl milionu Izraelců v osadách, které efektivně rozkouskovaly celou Palestinu. Podle Munayeera byl mírový proces použit jako fíkový list pro zakrytí urychlené kolonizace palestinského území.

Jako zcela ilegální popsala tyto osady již rezoluce RB OSN 466 z roku 1979, která vycházela i ze Ženevské konvence z roku 1949 a pro kterou hlasovaly i USA. Okupační mocnost nemá právo jakkoliv měnit strukturu okupovaného území. I prezident Obama před třemi roky ve svém známém káhirském projevu odmítl jakoukoli „legimititu pokračující výstavby izraelských osad“, které podle něj „podkopávají úsilí o dosažení míru.“

Nyní, krátce po hlasování v OSN, se izraelský premiér Netanjahu rozhodl schválit výstavbu dalších 3000 izraelských příbytků na palestinských územích.

Uvítal jsem, že ministryně zahraničí Hillary Clintonová a britský ministr zahraničí William Hague ihned toto Netanjahuovo rozhodnutí stavět ostře odsoudili a poukázali na to, že osady poškozují šance na řešení dvou států i úsilí o mír v regionu. Uvidíme, jak budou tato slova promítnuta do konkrétních činů.

Jen konkrétní kroky, které povedou k urychlenému zastavení výstavby osad, poskytnou naději, že bude obnoveno tolik potřebné mírové jednání. Vojenskými prostředky a násilím z kterýchkoli stran se tento konflikt nikdy nevyřeší.

Vůbec mne nepřekvapilo, že řada Izraelců výsledek hlasování v OSN uvítala. Uri Avnery, bývalý poslanec izraelského Knesetu a nyní aktivista Gush Shalomu (Mír nyní), prohlásil, že uznání Státu Palestina, který by existoval vedle Izraele v hranicích z roku 1967, měl být pro Izraelce dnem oslav. „Izraelská vláda měla být první, kdo podpoří tento krok, místo aby vedla beznadějně a nesmyslně úsilí tomu zabránit.“ Univerzitní profesorka Galia Golan, má kamarádka, která kdysi napsala dvě knihy, které nesmírně přesně

Z NAŠÍ ČINNOSTI

zdokumentovaly Pražské jaro, okupaci a nástup normalizace v ČR, prohlásila, že tím, že Abu Mazen moudře vybral pro svou žádost právě 29. listopad, tedy datum rozhodnutí OSN o vzniku Izraele, donutil Netanjahuu příznat pokračující nespravedlnost. „Netanjahu žádá, aby Abbas uznal židovský stát, který existuje již 65 let, ale odmítá uznat palestinský stát. Odmítl dokonce i symbolické navýšení statutu Palestiny v OSN a tím přiznal, že jeho podpora pro dvoustátní řešení byl jenom blaf.“

Odpůrci nového statutu Palestiny mají pravdu v jednom: Každodenní realita Palestinců se v těchto dnech nezmění. Okupace Palestiny pokračuje. Kolonizace palestinského území pokračuje. Ale jak podotýká Yousef Munayyer: „Důležité je, že se USA a Izrael a těch několik málo, velmi málo států, které hlasovaly proti tomu, jsou nyní ve skutečné mezinárodní izolaci“. A Palestincům se naskýtá možnost obracet se na mezinárodní instituce, včetně ICC. A snad takto jasně vyjádřené většinové stanovisko členských států OSN v čase přesvědčí i USA nevetovat budoucí rozhodnutí RB povýšit statut Palestiny na plnohodnotného člena.

Nejdůležitější však bude obnovení mírového jednání. I gen. tajemník OSN Pan Ki-mun zdůraznil, že přijatá rezoluce jen podtrhuje potřebu obnovit smysluplná mírová jednání. Prezident Mahmoud Abbas vyjádřil svůj názor, že toto je „poslední šance jak zachránit dvoustátní řešení“.

I v žádosti, kterou VS OSN předložil prezident Mahmoud Abbas Palestinci vyjadřují jednoznačnou „urgentní potřebu obnovit a urychlit jednání v rámci mírového procesu na Středním Východě, postaveném na příslušných rezolucích OSN, principech z Madridu včetně principu výměny území za mír, na Arabské mírové iniciativě a cestovní mapě diplomatického Kvartetu, aby bylo dosaženo spravedlivého, trvalého a komplexního mírového uspořádání mezi palestinskou a izraelskou stranou, které vyřeší všechny dosud nevyřešené problémy, především otázky palestinských uprchlíků, Jeruzaléma, osad, hranic, bezpečnosti, vody a vězňů“.

Za sebe mohu jen dodat, že doufám, že se česká diplomacie nejpozději do dvou let bude schopná postavit po boku těch, kterým upřímně jde o zajištění míru v celém regionu Středního Východu a k tomu – o tom jsem hluboce

Z NAŠÍ ČINNOSTI

přesvědčen - může dvoustátní řešení účinně přispět. Tím by aspoň trochu smazala ostudný dojem, který zanechala svým protipalestinským hlasováním.

Dovolte mi poslední poznámku jako ilustraci, jak to tu nebudeme mít snadné. Dnes odpoledne jsem si vyslechl debatu prezidentských kandidátů o zahraniční politice. Všechny se moderátor zeptal na jejich reakci na hlasování ČR ve VS OSN o Palestině. Na panelu byli Jiří Dientsbier, Vladimír Dlouhý, Jan Fischer, Přemysl Sobotka a Miloš Zeman. Prostřednictvím videa se účastnil i Karel Schwarzenberg, který samozřejmě instruoval naši velvyslankyni při OSN, aby hlasovala proti Palestině. Ze všech přítomných se od tohoto hlasování distancoval jen kandidát ČSSD Jiří Dientsbier. I v tom vidím jistou naději, že se za dva roky česká vláda vrátí ke svému vyváženému pohledu na Střední východ z let 1998-2002.

Děkuji za pozornost

Jan Kavan

*bývalý ministr zahraničních věcí ČR
a předseda Valného shromáždění OSN*

STUDIE A DOKUMENTY

Fronta národního osvobození v boji za nezávislost Alžírka

Dne 20. listopadu 2012 J. E. alžírský velvyslanec Bélaïd Hadjem uspořádal v Praze slavnostní recepci při příležitosti 50. výročí nezávislosti Alžírka a navázání diplomatických styků s Československem.

Alžírské národní hnutí po druhé světové válce

V politice alžírských muslimů krystalizovaly čtyři hlavní proudy reprezentované islámskými reformisty, zastánci politiky asimilace, alžírskými nacionalisty a komunisty. Představitelé těchto směrů tvořili moderní politicky relevantní elitu.

Islámský reformismus navázal na předválečné tradice. Iniciativu v polovině 20. let převzali tři duchovní, reprezentující tradiční konzervativní městskou elitu. Byli to šejchové °Abd al-Hamíd Ben Bádis (1889–1940) z arabizované berberské rodiny z Constantine, Bašír al-Ibráhímí (1889–1965) původem z Tlemcenu a Tajjib al-°Uqbí (1890–1960) z Alžíru. V květnu 1931 založili Asociaci alžírských muslimských duchovních (*Association des oulémas musulmans d'Algérie, AOMA*, „*muslihín*“), která sdružovala 13 duchovních, mezi nimiž byli Mubáarak al-Millí (1898–1945) a Tawfiq al-Madaní (1898–1983). Vystupovala pod heslem: „*Islám je naše náboženství, Alžírsko je naše vlast, arabština je náš jazyk.*“ Předsedou Asociace byl nejprve Ben Bádis, po jeho smrti stál v čele šejch al-Ibráhímí. Asociace byla v roce 1956 rozpuštěna a vstoupila do Fronty národního osvobození.

Mladoalžířané se po první světové válce rozdělili do dvou proudů. První představovali zastánci asimilace z řad francouzsky vzdělané muslimské městské elity. Tento směr v Alžírsku představovali doktor Mohamed Bedjelloul (1896–1986) a lékárník Ferhát °Abbás (1899–1985), oba z Constantine. V listopadu 1927 bylo založeno Sdružení zvolených domorodých muslimů (*Fédération des élus indigènes, FEI*). Projekt integrace této elity, vyjádřený efemerním Alžírským franko-muslimským sdružením (*Rassemblement franco-musulman algérien*), však narazil na odpor

STUDIE A DOKUMENTY

koloniálních kruhů. Proto skupina kolem Ferháta °Abbáse vydala 12. února 1943 „Alžírský manifest“, požadující úplnou rovnost. De Gaulle v březnu 1944 přiznal statut plnoprávných občanů pouze 60 tisícům alžírských muslimů. °Abbás poté v březnu 1946 založil Demokratický svaz alžírského manifestu (*Union démocratique du Manifeste algérien, UDMA*), sdružující umírněné nacionalisty. Strana počítala s autonomní Alžírskou republikou v rámci Francouzské unie. Získala 11 křesel z vyhrazených 13 ve francouzském parlamentu. Když však Alžírský statut vyhlášený v září 1947 nebyl vinou kolonistů uveden v život, začal UDMA hledat nové řešení. V dubnu 1956 se Ferhát °Abbás a doktor Ahmed Francis (1912–1968) v Káhiře oficiálně připojili k Frontě národního osvobození.

Alžírští nacionalisté představovali druhý proud vzešlý z Mladoalžírského hnutí. Tento směr nejprve reprezentoval emír Chálid (1875–1936), vnuk emíra °Abd al-Qádira, jenž částečně působil v Paříži. Po jeho odchodu v roce 1924 na jeho myšlenky navázal Ahmad Messalí Hádždž (1898–1974) z Tlemcenu. Usadil se v Paříži, kde ho zaujala antikolonialistická komunistická propaganda v době řífského povstání v Maroku. Postavil se do čela komunistické organizace maghribských dělníků Severoafrická hvězda (*L'Etoile Nord-Africaine*), založené v březnu 1926 v Paříži. Messalí Hádždž tuto organizaci přeměnil v nacionalisticky populistickou platformu boje za sociální revoluci a nezávislost Alžírska. Po rozpuštění Severoafrické hvězdy v březnu 1937 byla v Alžíru založena Strana alžírského lidu (*Parti du peuple algérien, PPA*). Messalí Hádždž však byl záhy zatčen a strana rozpuštěna. Po propuštění Messalího Hádždže z vězení bylo v listopadu 1946 založeno Hnutí za vítězství demokratických svobod (*Mouvement pour le triomphe des libertés démocratiques, MTLD*). Hnutí mobilizovalo proletářské masy ve městech a rozvíjelo revoluční vědomí rolníků na venkově, v roce 1953 mělo asi 25 000 členů. Messalí Hádždž však ztrácel nad svou organizací kontrolu. Uvnitř MTLD tak v letech 1953–54 existovaly tři frakce.

„Messalisté“ v červenci 1954 uspořádali kongres v Hornu (Belgie), kde byl Messalí Hádždž zvolen doživotním předsedou MTLD. K jeho frakci tehdy patřil též Belkacem Krim (1922–1970). „Messalisté“ v prosinci 1954 založili Alžírské národní hnutí (*Mouvement national algérien, MNA*), které nahradilo MTLD. Po skončení alžírské války bylo zakázáno.

STUDIE A DOKUMENTY

Již v létě 1953 se odštěpili „centralisté“ a vytvořili Alžírský ústřední výbor MTLD (*Comité central d'Alger*). K vůdcům „centralistů“ patřil Ben Júsuf Ben Chedda (1920–2003). Otevřený konflikt mezi „messalisty“ a „centralisty“ vyvrcholil odděleným kongresem „centralistů“ v Alžíru v srpnu 1954. Po vypuknutí alžírské války se „centralisté“ připojili k Frontě národního osvobození.

Kromě toho již dříve existovala podzemní Speciální organizace (*Organisation spéciale, OS*), založená v roce 1948, rozpuštěná v roce 1950 a obnovena za egyptské podpory. K hlavním aktivistům OS patřili Husajn Ajt Ahmad (1926–), Ahmad Ben Bella (1918–2012), Muhammad Búdijáf (1919–1992) a Abdelhafid Boussouf (1926–1980). OS začala připravovat ozbrojené povstání. V červnu 1954 se sešel 22členný Revoluční výbor jednoty a akce (*Comité révolutionnaire d'unité et d'action, CRUA*), který rozhodl zahájit ozbrojené povstání ve chvíli, kdy vstoupí ve známost porážka Francie u Dien-Bien-Phu. CRUA se stal základem FLN.

Komunisté byli od roku 1920 reprezentováni alžírskou sekcí Francouzské komunistické strany. V říjnu 1936 se na sjezdu v Alžíru ustavila samostatná Alžírská komunistická strana (*Parti communiste algérien, PCA*). Počátkem roku 1945 měla 250 000 přívrženců. Funkci generálního tajemníka zastávali Ben Ali Boukort (1936–38), Kaddour Belkkaim (1938–45), Amar Ouzeggane (1945–47) a Larbi Bouhali (1947–62). V době alžírské války v březnu 1956 založila samostatné partyzánské oddíly (*Les combattants de la libération*). Po získání nezávislosti byla stejně jako jiné politické strany v listopadu 1962 zakázána. Od té doby působila v ilegalitě pod názvem Strana socialistického předvoje.

Alžírská válka 1954–62

Alžírsko je příkladem země, kde se v rámci krvavé války v letech 1954–62 k moci dostaly „revoluční“ venkovské elity, které odstavily tradiční městské a kmenové elity a vybudovaly nový politický systém. Alžírská válka, která byla zahájena 1. listopadu 1954, byla mimořádně brutální, paralelně však probíhala nejen jako protifrancouzská válka za nezávislost ale i jako občanská válka mezi Alžířany samotnými. Nová elita se v rámci války formovala jednak na

STUDIE A DOKUMENTY

základě skutečných či fiktivních bojových a politických zásluh na získání nezávislosti, do značné míry se však projevila příslušnost k předválečným stranám a frakcím a zejména osobní ambice jednotlivých aktérů alžírské války. Vážné rozpory krystalizovaly mezi zahraničními představiteli a vnitřním odbojem.

Jádro nové revoluční politicky relevantní elity tvořilo devět „*historických vůdců*“. Základ představovalo původně pět členů vedení Revolučního výboru jednoty a akce: Búdijáf, Mohamed Larbi Ben M'hidi (1923–1957), Mostefa Ben Boulaid (1917–1956), Rabah Bítát (1925–2000), Mourad Didouche (1922–1955), mezi něž byl jako šestý kooptován „messalista“ Belkacem Krim. K „šestce“ se v káhirské emigraci připojili další tři členové: Ben Bella, Ajt Ahmad a jeho švagr Mohammed Chider (1912–1967).

Pět z devíti „*historických vůdců*“ pocházelo z východního Alžírsku z okolí města Constantine a pohoří Awrás (Búdijáf, Ben M'Hidi, Ben Boulaid, Bitat, Chider), dva byli Kabylové (Krim, Ajt Ahmad) a další dva se narodili v Alžíru a jeho okolí (Ben Bella a Didouche). Nikdo tedy nepocházel ze západního Alžírsku. Někteří patřili k relativně zámožným rodinám (Búdijáf, Ajt Ahmad), jiní byli vysloveni proletáři (Bitat, Chider). S výjimkou Ajt Ahmada měli slabé vzdělání, někteří měli zkušenosti ze služby ve francouzské armádě (Búdijáf, Krim, Ben Bella). Všichni byli oddaní nacionalisté, přesvědčení, že získat nezávislost lze výhradně ozbrojeným bojem. Rozešli se s dosavadními politickými představami a stali se z nich profesionální revolucionáři. V důsledku vážných rozporů v průběhu a zejména ke konci alžírské války se jejich osudy v nezávislém Alžírsku značně lišily. Tři z nich padli (Didouche, Ben Boulaid, Ben M'Hidi). Vládl pouze Ben Bella, byl však za tři roky svržen, žil 14 let v domácím vězení, odešel do emigrace a vrátil se až roku 1999. V opozici v emigraci byli zavražděni Chider a Krim. V opozici v emigraci žili a vrátili se Bitat (1965), Búdijáf (1992) a posléze též Ajt Ahmad (1999).

Vznik Fronty národního osvobození (*Front de libération nationale, Džabhat at-tahrír al-watání, FLN*) byl vyhlášen 1. listopadu 1954. Alžírsko bylo rozděleno do 6 oblastí (*wilája*) a byli jmenováni jejich velitelé – 1. *wilája* (Awrás): Ben Boulaid, 2. *wilája* (Sever-Constantine): Bitat, 3. *wilája*

STUDIE A DOKUMENTY

(Kabýlie): Krim, 4. *wilája* (Alžír): Didouche, 5. *wilája* (Oran): Ben M'hibi. Velitel šesté *wiláje* (Jih) ještě nebyl ustaven.

V letech 1954–56 se k Frontě národního osvobození připojily další politické strany. Část „centristů“ v čele s Ahmedem Kaidem („major Slimane“, 1924–1978) přistoupila k FLN již v listopadu 1954. Asociace alžírských duchovních byla rozštěpena, Šejch Bašír al-Ibráhímí chtěl, aby asociace zůstala apolitickou, zatímco Tawfiq al-Madani se k FLN v Káhiře připojil 21. dubna 1956 společně s Ferhátem °Abbásem a Ahmedem Francisem z Demokratického svazu alžírského manifestu (*UDMA*).

V průběhu války probíhal zápas o politickou orientaci Fronty národního osvobození. Fronta národního osvobození, inspirována ideologií Frantze Fanona (1925–1961), vietnamským bojem proti francouzskému kolonialismu, egyptskou revolucí 1952 a národním hnutím v Tunisku a Maroku, si kladla za cíl dosažení národní nezávislosti. O charakteru nezávislého Alžírška však jasné představy neměla.

Fronta národního osvobození se stala vedoucí silou alžírské války reprezentující širokou nacionalistickou platformu. Tato skutečnost se odrazila na 1. konferenci FLN v údolí Summámu 20. srpna 1956 za účasti 16 delegátů, kdy se FLN prohlásila za jediného reprezentanta alžírského lidu a ustavila svůj zákonodárný a výkonný orgán (Národní rada alžírské revoluce - *Conseil national de la révolution algérienne, CNRA*, Výkonný výbor pro koordinaci - *Comité de coordination et d'exécution, CCE*). Byla vyhlášena priorita „vnitřku před vnějškem“, „politiky před vojenstvím“ a princip „kolektivního rozhodování“. Vůdčí osobností Výkonného výboru byl Kabyl Ramdane Abbane (1920–1957), dalšími členy se stali Krim, Ben M'hibi a bývalí „centralisté“ Ben Chedda a Saad Dahlab (1918–2000). Zároveň byla založena Armáda národního osvobození (*Armée de la libération nationale, ALN*) s jasným teritoriálním členěním a vnitřní hierarchií. Nicméně „politické“ rady na úrovni *wilájí*, oblastí okrsků a sektorů v souladu s berberskou tradicí *džemá'y* zasahovaly do velitelských pravomocí. Nezřídká pak docházelo k dramatickým rozporům mezi veliteli.

Na podzim 1956 v souvislosti s únosem čtyř „historických vůdců“ (Ben Bella, Chider, Ajt Ahmad, Búdijáf), suezskou krizí a porážkou Francie

STUDIE A DOKUMENTY

v suezské válce 1956 došlo k radikalizaci FLN, která se přestala orientovat na „umírněné“ národní hnutí v Tunisku a Maroku a svou oporu hledala spíše v násirovském Egyptě. V řadách a ve vedení FLN docházelo k diferenciaci. Neúspěšná „bitva o Alžír“, při níž byl francouzskými parašutisty zavražděn Ben M'hidi, vedla k přenesení vojenských orgánů FLN do zahraničí. V prosinci 1957 byl Abbane, hlavní iniciátor rozšíření operací do Alžíru, jenž prosazoval berberskou koncepci nezávislého Alžírska, zlikvidován v Maroku na příkaz Krima.

Po zavraždění Abbana se do čela FLN prosadil triumvirát bývalých velitelů *wiláji*: Krim - velitel ozbrojených sil, Boussouf - zpravodajství, dodávky zbraní, Lachdar Ben Tobbal ("Sliman", 1923–2010) - vnitro. Krim inicioval vytvoření Výboru pro řízení vojenských záležitostí (*Comité d'organisation militaire, COM*) se dvěma sekcemi v Ghardimaou (Tunisko) a Udždě (Oujda, Maroko). Do čela COM v Maroku byl postaven nepřiliš známý mladý plukovník Huári Búmedien (1932–1978).

Mimo FLN zůstalo šovinistické „messalistické“ Alžírské nacionální hnutí, které mělo značnou podporu mezi alžírskými emigranty a mezi odboráři ve Francii, kde založili vlastní Odborový svaz alžírských pracujících (*L'union syndicale des travailleurs algériens, USTA*). FLN reagovala založením vlastního Všeobecného svazu alžírských pracujících (*L'union générale des travailleurs algériens, UGTA*) a později též vlastní emigrantské Francouzské federace FLN (*Fédération de France du FNL*). Na jaře 1955 „messalisté“ zahájili separátní bojovou kampaň. Zároveň obviňovali FLN z „berberismu“ a schválili francouzský postup v suezské válce v říjnu 1956. V roce 1958 došlo k rozhodujícím střetům mezi FLN a „messalisty“. Messalistický generál Mohammed Bellounis (1912–1958), proti němuž byly vyslány jednotky ALN, byl nakonec zabit francouzským komandem, jeho nástupce Sí Miftáh byl v říjnu 1958 zlikvidován jednotkami FLN.

V září 1958 byla vytvořena Prozatímní vláda Alžírské republiky (*Gouvernement provisoire de la République Algérienne, GPRA*). V čele prozatímní vlády až do srpna 1961 stanul umírněný nacionalista Ferhát °Abbás. Klíčové pozice obsadili vojáci reprezentovaní triumvirátem Krim, Boussouf, Ben Tobbal. Místopředsedou vlády se stal Krim a rovněž vězněný

STUDIE A DOKUMENTY

Ben Bella jako symbol alžírské revoluce. Zatímco na mezinárodní úrovni se prozatímní vládě dostalo uznání, prosazení její autority uvnitř Alžírska nebylo jednoduché. Například plukovník Mohamed Amouri (1929–1959) v listopadu 1958 v tuniském Kefu připravil spiknutí, byl zatčen a popraven. Jiným příkladem byl „plukovník“ Amirouche (1926–1959), jenž v prosinci 1958 svolal do Kabýlie velitele *wiláji* s cílem posílením jejich autority. Byl však zabit v boji, což znamenalo konec jeho iniciativy. Triumvirát žádal o posílení pravomocí. Proti Krimovi se však postavil velitel 2. *wiláje* plukovník Ali Kafi (1928–). Pozice Krima byla oslabena v lednu 1960, kdy byl přesunut na post ministra zahraničí a resort obrany byl zrušen. Byl zřízen generální štáb Armády národního osvobození v čele s plukovníkem Huári Búmedienem, jenž se stával silným politickým centrem. V srpnu 1961 se Búmedien na zasedání v Tripolisu dostal do ostrých rozporů s představiteli prozatímní vlády, a členové jeho štábu majori Ahmed Kaid a Ali Mendjili (1922–1998), známí jako „skupina z Udždy“ ostře napadali Krima. Vláda byla v srpnu 1961 reorganizována, umírnění °Abbás a Francis byli odstraněni a nahrazeni radikály Ben Cheddou (předseda vlády) a Dahlabem.

Alžírsko v předvečer nezávislosti

Rozpory uvnitř Fronty národního osvobození vyvrcholily v „přechodném období“ po podepsání Evianských dohod (18. března 1962), kdy vznikl ostrý konflikt o moc v nezávislém Alžírsku a směr jeho dalšího vývoje. Na zasedání Národní rady alžírské revoluce v libyjském Tripolisu prosadili radikálové v červnu 1962 přijetí Tripolského programu, v němž byla zakotvena socialistická orientace nezávislého Alžírska. Rozpory však nebyly vyřešeny.

Po referendu o alžírské nezávislosti (1. července 1962) se vytvořila dvě centra moci. První centrum představovala prozatímní vláda v čele s Ben Cheddou, která přesídlila do Alžíru. K ní se připojili „*historičtí vůdce*“ Ajt Ahmad a Búdijáf. Druhé mocenské centrum vytvořil za podpory plukovníka Búmediena a jeho Armády národního osvobození „*historický vůdce*“ Ben Bella nejprve v marocké Udždě a pak v Tlemcenu (Tilimsán). K nim se připojili také umírnění nacionalisté v čele s Ferhatem °Abbásem. Prozatímní vláda odvolala z funkcí Búmediena a jeho majora, generální štáb však

STUDIE A DOKUMENTY

prohlásil krok vlády za nezákonný. V Tlemcenu bylo vytvořeno pětičlenné politické byro FLN (Ben Bella, Chider, Bitat, Hadj Ben Alla, Mohamedi Said), do něhož Ajt Ahmad a Búdíjáf odmítli vstoupit. Naproti tomu se Búdíjáf a Krím přesunuli do Velké Kabýlie, kde organizovali Výbor pro obranu a koordinaci revoluce.

Nebezpečí občanské války bylo odvráceno mohutnými lidovými demonstracemi a rozpory uvnitř Fronty národního osvobození byly řešeny kompromisem. Dne 4. srpna přijel Ben Bella za nadšených ovací do Alžíru, kde byl do nového politického byra FLN kooptován Búdíjáf. Ajt Ahmad se opět odmítl připojit. Dne 25. září 1962 byla vyhlášena Alžírská demokratická lidová republika. Program nové vlády v čele s Ben Bellou vycházel z Tripolského programu. V Alžírsku se prosadila socialistická orientace. Ve vládě zasedlo pět stoupenců Búmediena, on sám jako ministr obrany a Ahmed Medeghri (1934–1974) jako ministr vnitra.

Bilance alžírské války je smutná. Bylo příznačné, že již první den povstání FLN zlikvidovala nejen 71 Evropanů ale i 62 Alžířanů. Odvetě padlo za obětí údajně 12 000 Alžířanů a následovalo vypalování francouzských zemědělských usedlostí. Celkem podle údajů FLN zahynul 1 milión Alžířanů, francouzské úřady evidovaly pouze 141 000 padlých bojovníků. Množství Alžířanů padlo za obětí v rámci vyřizování účtů v létě 1962. Střízlivý odhad celkového počtu obětí na straně Alžířanů se pohybuje kolem půl miliónu. Na francouzské straně bylo 27 500 padlých vojáků a 2 800 zabitých a 800 zmizelých civilistů z řad Evropanů.

Prof. PhDr. Eduard Gombár, CSc.

ředitel Ústavu Blízkého východu a Afriky

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

KULTURA

Ruka osudu يد القدر

Rūz Ġarīb (Libanon)

روز غريب

Widéd seděla na balkóně svého bytu, zabrána do vyšívání šatů, které si oblékne v den svatby své kamarádky Asmy. Je doma sama, protože její matka šla navštívit Asminu matku, aby se dozvěděla zprávy o blížící se svatbě – jako obvykle z přemíry dobré vůle. Jako by jí její přibývajícím věkem přidával jen na laskavosti a touze po návštěvách, kde dává průchod svým pocitům, jsou prostředkem ke svlažení její žízni po zprávách o lidech z jejího okolí.

Widéd upřela zrak na Asmin dům, který stojí nedaleko. Asma, její spolužačka, společnice, kamarádka ve škole i mimo ni, se kterou tráví většinu času a svěruje jí své radosti i strasti, ji zanedlouho opustí, aby se vdala za svého snoubence Wafika. Je zasnoubena již několik let.

Seděla, pilně vyšívala své šaty a v duchu si představovala den svatby – v ten čas bude Asma vypadat nádherně a bude to poprvé v jejím životě. Veliké štěstí rozzáří její obličej, a krásné šaty, které si nechala šít v Bejrútu, jistě udělají své. Ale... kdo pochybuje o tom, že Widéd, stojící vedle ní, bude mnohem krásnější a Asma se s ní vůbec nemůže srovnávat? Ví to a je si tím jista, protože Widéd lidé vždy popisují jako krásnou a vždy byl vidět rozdíl mezi těmito dvěma dívkami – Widéd je vysoká, světlá, se souměrnými rysy ve tváři. Její kamarádka je malá, tmavé pleti, se silnými rty. Není divu, že se Asma vdá jako první – je starší o dva roky nebo více a dostane po svém otci dědictví, což se o Widéd říci nedá. Náhoda rozhodla, že Asma je jedináčkem a tedy i jedinou dědičkou, zatímco Widéd má sourozence, za které rodiče utratí celičký svůj příjem, a dívka nezůstane žádná naděje na získání majetku, vybavení či peněz, které by zlákaly nápadníky... Je možné, že někteří chudí mladíci o zasnubách s Widéd přemýšleli, ale její tvrdohlavá matka jí nedovolí vzít si chudáka. Rozhodla se proto, že bude trpělivá a nebude se své matce protivit. Jistě se ve správný čas objeví bohatý nápadník, který uspokojí ctižádost jejich rodičů a splní jejich představy o blahobytném životě.

KULTURA

Jak podivné! Jak odlišné je štěstí dvou kamarádek! Osud mezi ně naplánoval drobný rozdíl – jedna žije jako jedináček, a druhá má sourozence.

Asma – ačkoli má zvláštní postavení ve své rodině, a soupeřilo o ni mnoho chlapců, nedosáhla svého štěstí snadno. A kdyby byla Widéd na jejím místě, jistě by se vdala už dávno. Asmin otec zemřel velmi mlád, a tak dívka vyrůstala ve stínu své matky, s tvrdou výchovou a v neustávajících stížnostech. Od jejích sedmnáctých narozenin se počet jejích nápadníků ještě zvýšil. Ale ten, který se líbil jí, nevyhovoval její matce. A pořád dokola.

Matka totiž chtěla zetě s dobrým společenským postavením, jemného chování, laskavého, krásného, se kterým se snese pod jednou střechou. Ale Asma, zasněná dívka, chtěla ideálního chlapce, podobajícího se hrdinům z románů, mužného a noblesního. Není pro ni důležité, je-li bohatý či chudý.

Jednou se přihodilo to, že se s Asmou zasnoubil bohatý mladík, nepřiliš vzdělaný, jménem Rámiz. Asma jím nadšena nebyla, ale svým krásným vzezřením si získal obdiv její matky. I díky jeho veselému obličejí se matka rozhodla, přijmout ho za svého zetě. Po několika hádkách a dlouhých úvahách, které mezi nimi proběhly, zvítězilo přání matky. Asma se jí podřídila a svolila ke svatbě. Avšak stalo se něco, s čím se rozhodně nepočítalo. Do jejich vesnice zavítal muž ze strany snoubencova příbuzenstva, kterému byla ukázána dívka z vedlejší vesnice. Její jmění převyšovalo Asmino. Rámiz neudělal nic jiného, než že rychle do té sousední vesnice odešel. Poté, co se přesvědčil o pravdivosti slov svého příbuzného, uzavřel neprodleně s touto novou dívkou sňatek. Nebral ohled na to, co tím způsobí matce Asmy, jaký vyvolá vztek a opovržení, ba dokonce odpor projevila i její dcera.

Po této události se Asmina matka rozhodla, že se již do vdavek své dcery nebude vměšovat a bude respektovat Asmino rozhodnutí.

Z nelibosti ke svému prvnímu snoubenci se dívka rozhodla vdát za chudého chlapce s životními zkušenostmi, jehož oporou si může být jista. Výběr padl na chlapce, kterému říkali Wafiq. Byl dobře vychovaný. Jeho otec byl neúspěšný v obchodě, a proto chlapec nemohl pokračovat ve studiu na univerzitě. Asma ho ve studiu podpořila a dala mu peníze, které mu umožnily zaplatit všechny školní výdaje. Stal se právníkem – začal získávat velmi důležité kauzy, a oba se dohodli, že se brzy vezmou. Takto se Widéd

KULTURA

vybavovaly všechny události, až postupně dokončila vyšívání šatů. Znovu pomýšlí na svatební den a vidí Asmu a Wafíqa ve svatebních šatech. V duchu si říká: „Jaká je to krásná a příjemná představa.“ Povzdechla si, ale příchod její matky přerušil tok všech myšlenek. Pozvedla hlavu, na chvíli ustala v práci a trochu se protáhla. Matka, ve snaze uspišit svůj krok, zamířila přímo k ní a přitom otáčela své tlusté tělo nalevo i napravo. Sedla si celá udýchaná a začala vyprávět, aniž by od dcery čekala jakoukoli otázku: „Přípravy na svatbu jsou u konce. Přišla jsem zrovna, když mluvili o výbavě.“

Asma si přála zkrátit svůj bílý závoj tak, aby končil u krku, ale matka trvala na tom, že bude dlouhý a potáhne se za nevěstou a ženichem jako vlečka a její dva cípy ponese malí chlapi. V tom přišel Wafíq a nadšeně svíral v rukou dopis. Rozmluvil se o tom, jak jeho strýc již dvacet let žije v Súdánu, nic o něm nevěděl, až nyní mu poslal telegram. Prosí ho, aby brzy přijel, neboť je velmi vážně nemocen. Wafíq dodal, že se rozhodl přání strýce vyhovět, protože svatba může počkat, ale smrt nikoli.

Zde Widédina matka přerušila své vyprávění a povzdechla si: „Představ si, že se svatba musí odložit na neurčito, to vůbec není lehké.“ – „Bezesperu,“ odpověděla Widéd. „Všechno je již připraveno a já se snažím rychle dokončit své šaty. Doufám, že si Wafíq pospíší s návratem,“ dodala. „On odcestuje ještě dnes,“ řekla matka a pospíšila do kuchyně, neboť si uvědomila, že se zpozдила s přípravou oběda.

Widéd pověšila své šaty do skříně a oddala se přemýšlení o nenadálém zvratu. Myslela na Asmu, zda její čekání bude dlouhé, jaké jsou asi její pocity během tohoto podivného a překvapujícího dění. Asmino čekání i čekání její přítelkyně bylo skutečně dlouhé. Nakonec došel dopis od Wafíqa, kde sděluje, že strýc zemřel, on převzal jeho práci, a tak se rozhodl zůstat. Neví však, na jak dlouho. Rozhodl se tedy zrušit zasnoubení s Asmou a ponechat jí svobodu, aby si mohla vybrat jiného ženicha. Zasílá složenku s obnosem, který za něj utratila, velmi prosí o odpuštění a doufá v to, že jeho omluvy budou vyslyšeny.

Widéd se podívala, jakým způsobem se situace vyvíjí. Ba ještě více vzrostl její údiv, když jí po krátkém čase přišlo psaní – od Wafíqa. Ptal se v něm, zda se za něho vdá, protože nikdy neměl rád jinou ženu, než právě ji. Asmu si chtěl vzít jen proto, že potřeboval její peníze. Ale teď, když získal strýcovo dědictví,

KULTURA

ho již nic nenutí do ženění, které sám nechce. Brzy se vrátí do své vlasti, aby se s Widéd oženil, pokud získá její souhlas.

Nikdo se nedivil, když se Wafiq – dobře vychovaný – vrátil ze Súdánu, aby se oženil s přítelkyní své bývalé snoubenky. Nikoho také nepřekvapilo, že Widéd souhlasila se sňatkem. Lidé se dokonce domnívali, že by byla nerozumná, kdyby odmítla. Vždyť její odmítnutí by ho Asmě již nevrátilo.

Skupinka lidí se jednoho večera bavila o této události a jeden z nich pronesl: „Wafiq se zachoval správně. Kdybych byl já na jeho místě, udělal bych to samé. A tato dívka je mnohem lepší, než ta původní.“ Na to druhý muž řekl: „Osud mu pomohl a Aláh ho po všech trápeních obdařil štěstím, penězi a překrásnou manželkou.“ Nějaká žena navázala: „Dvakrát osud odkryl pravé úmysly, a nechal vyjevit to, co v sobě člověk skrývá. Asma byla ušetřena nevěrného manžela. Kdyby si ho Asma vzala, myslíš si, že by s ním byla šťastná? Je možné, aby žila celý život s podvodníkem?“ – „Kdo ví? Pokud by uměl dobře hrát! Mohl by ji podvádět až do konce. Takových lidí je, co šťastně žijí v iluzi. Ale když se jim z očí sundá rouška, zůstanou zoufalí a nešťastní.“

Vypravěč tohoto příběhu mi řekl: „Nevím, co se s Asmou po tom všem stalo. Vím jen, že odjela do daleké země, opustila svou matku v zoufalství a beznaději. Nevím, jestli kdy nalezla toho pravého manžela, nebo ho ještě hledá.“

překlad: *Václava Tlili*

Václava Tlili je spoluautorkou překladů *Moderní irácké povídky* (Dar Ibn Rushd 2012) a *Moderní libanonské povídky* (v tisku).

INFORMACE

Nové zaměření a úkoly Nadace Anny Lindhové

Revoluce v rámci tzv. „arabského jara“ jsou doprovázené celkovou nestabilitou v celém regionu danou rozpory mezi reformními a konzervativními zeměmi. Objevuje se v této souvislosti staronový termín historika Malcoma Carra „druhá (či nová) studená válka na Blízkém východě“ (první proběhla v 50. a 60. letech). Současná „nová studená válka“ má ale odlišný charakter, protože v 50.–60. letech byly klíčovými aktéry arabské státy existující v bipolárním antagonistickém prostředí. Současná studená válka odráží dimenzi vztahů především v ose společnost–stát a intenzivní působení nových médií, sociálních sítí.

Každopádně ale nová situace si vynutila potřebu zcela nových přístupů a strategie EU. Bylo třeba vzít v úvahu radikální změnu elit v některých zemích, narůstající antagonismus Írán–některé arabské země, ekonomicko-sociální dopady finanční světové krize, nástup aktérů umírněného islámu a intenzivnější aktivitu menšin v rámci národních států. Ekonomická prosperita zemí jižního Středomoří zůstala i nadále klíčovým cílem EU, ale klíčem není pouze všestranná liberalizace trhu či integrace ve směru sever-jih a jih-jih, ale rovněž i demokratizace arabských systémů spojená s dodržováním lidských práv a sociální stabilitou. Evropská komise publikovala v září 2012 dokument *Kořeny demokracie a udržitelného rozvoje: evropské zapojení občanské společnosti do vnějších vztahů*. Představila v něm novou strategii na posilování evropské veřejné diplomacie. Ta vycházela z potřeby intenzivního zapojení občanské společnosti do řešení i realizace různých ekonomických, sociálních, politických a kulturních problémů v jednotlivých zemích. Nevládní organizace by se měly stát rovnoprávným, nezávislým partnerem vládnoucích elit i klíčovým partnerem při jednáních s EU. Aby tato role občanské společnosti, nevládních organizací mohla být naplněna, bude třeba zavést fungující demokratický právní řád, který by zajistil vyšší prestiž občanské společnosti. EU využívá svého vlivu v tomto ohledu. Například v případě Tuniska podmínila další pomoc při stabilizaci ekonomiky a zajištění jeho prosperity přijetím zákona o svobodném sdružování, který by usnadnil činnost nevládního sektoru.

INFORMACE

Je zřejmé, že právě Nadace Anny Lindhové (ALF) by měla hrát dost významnou roli při realizaci této veřejné diplomacie. Poslední rok své činnosti se zaměřovala na aktivity v zemích jižního Středomoří. Svědčí o tom programy Občané pro dialog a Mladé arabské hlasy i zaměření současného grantového plánu (rozpočet 2,7 mil. euro), tj. aktivity, které byly realizovány v období listopad 2011–listopad 2012. Rovněž podle nového plánu by mělo být vyhlášeno v prosinci 2012–lednu 2013 nové kolo výběrového řízení pro grantové projekty ALF zaměřené tematicky na posilování demokratických svobod v partnerských zemích. Preferovanými skupinami by měly být mládež, ženy, ohrožené sociální skupiny a také sociální skupiny obohacující kulturní rozmanitost v regionu. Přípravuje se druhé fórum sítí členských států ALF, tentokrát v Marseille (jaro 2013), kterého se zúčastní i zástupci českých sítí. Započnou práce na nové Zprávě ALF o mezikulturních trendech, která bude vypracována opět ve spolupráci s Gallup Centre a místními výzkumnými institucemi. Výzkum bude proveden ve 13 zemích Euromedu, včetně jedné země Visegradu – Polsku a bude zaměřen na vzájemné percepce a hodnotový systém v ose sever-jih Středomoří.

Situace české sítě zůstala nepříliš dobrá. Hlavní problém spočívá v neschopnosti českých členů sítě ALF zajistit si spolufinancování grantů ALF (20–30%) z veřejných, státních zdrojů, protože stát (ministerstva) razantně omezil udělování grantů nevládnímu sektoru, což postihlo například i Společnost česko-arabskou, tradičního příjemce podpory. ČR (MZV ČR) rovněž odmítla zaplatit příspěvek pro nadaci ALF a dokonce patří mezi dvanáct zemí (většinou zemí jižního Středomoří), které ani nepřislíbily pomoc. ČR se tak stala v současnosti čistým příjemcem pomoci ALF financované především starými zeměmi EU a Evropskou komisí. Výpadek rozpočtu ALF je v současnosti natolik vážný, že je zvažováno pozastavení letošního grantového programu. Jednotlivé země se zavázaly zaplatit 6 mil. eur do rozpočtu ALF, ale zaplatily dosud pouze polovinu. Schválený rozpočet na roky 2012–2014 by měl činit 16,4 mil. euro. Finanční potíže nastaly v době, kdy EU připravuje v rámci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky výše zmíněnou strategii na posílení občanské společnosti. I na tomto příkladě lze doložit, že priority EU v zahraničně-politické oblasti jsou ignorovány ze strany některých členských států.

INFORMACE

Přesto bych chtěl svůj příspěvek zakončit pozitivně. Česká síť započala s realizací programů společného projektu financovaného ALF zaměřeného na percepci „arabského jara“ v ČR. Za tímto účelem se konaly v první polovině již dvě akce. Baraka uspořádala v Národní knihovně zajímavou panelovou diskusi, na níž Arabové žijící v ČR se podělili s českou veřejností o své názory na průběh a vyústění revolucí „arabského jara“. Další akci pořádala v Ústavu mezinárodních vztahů Rada pro mezinárodní vztahy. Martin Dorazín (redaktor Českého rozhlasu) a Tereza Spencerová (redaktorka Literárních novin) diskutovali s veřejností na téma „Arabské probuzení“. Dalších pět akcí se bude konat v následujících měsících. Bude mezi nimi arabský filmový festival, kulturní pásmo o Chalílu Džibránovi, arabský ples, série přednášek o arabském jaru pro studenty v různých koutech republiky. Podařilo se rozšířit českou síť Nadace Anny Lindhové o dalších pět členů. V současnosti celkový počet členů dosáhl 41 a řadíme se mezi středně velké národní sítě. Bez ohledu na současná úsporná opatření lze říct, že zájem o činnost ALF je velká ze strany centrálních institucí EU, ale národní členské státy zatím (až na výjimky) zcela nepochopily význam a poslání této sítě v novém období. Pevně věřím, že se nám podaří v budoucnosti přesvědčit, aby naši činnost podporovaly a usnadňovaly. V nastávajícím období bude kladen důraz na zintenzivnění vztahů sítí ALF nejen v rámci Visegradu či střední Evropy jako doposud, ale i na větší sblížení jednotlivých členů české sítě s podobně orientovanými nevládními organizacemi v jižním Středomoří. Jsem ochoten a připraven napomáhat takovému sblížení a společné účasti na projektech.

Na závěr bych chtěl popřát všem členům sítě ALF a především Společnosti česko-arabské hodně úspěchů a štěstí při realizaci ušlechtilých cílů Nadace Anny Lindhové pro dialog kultur v nastávajícím roce 2013.

PhDr. Jaroslav Bureš
Koordinátor české sítě ALF

INFORMACE

Rozhovor s Jeho Excelencí Abdalláhem Bin Abdul Azíz al-Šajchem, velvyslancem Království Saúdské Arábie v České republice

Pro naše čtenáře jsme nachystali v letošním sborníku korespondenční rozhovor s velvyslancem Království Saúdské Arábie v Praze, Jeho Excelencí, panem Abdalláhem Bin Abdul Azíz al-Šajchem. Otázky připravil Jiří Prokop, tiskový mluvčí a redaktor časopisu VELbloud.

Vaše Excellence,

děkujeme Vám mnohokrát za Vaše laskavé přijetí nabídky k rozhovoru s Vámi, naplánovaného ve spolupráci se Společností Česko-Arabskou a časopisem VELbloud. Předem bych Vám a Velvyslanectví Království Saúdské Arábie chtěl velmi poděkovat, že jste nám umožnili Vaši zemi v loňském roce navštívit a věříme, že speciál časopisu VELbloud, které na základě této cesty vznikl a byl představen na veletrhu Svět knihy 2011 v Praze, kde byla Saúdská Arábie čestným hostem, přispěl k větší informovanosti o Vaší zemi mezi našimi čtenáři. Velmi si ceníme pozornosti, kterou Vaše Excellence věnuje vzdělání a kultuře, a je pro nás velkou ctí a vážíme si toho, že jste si na naše otázky udělal čas.

Velvyslanec Království Saúdské Arábie v České republice, Jeho Excellence Abdalláh Bin Abdul Azíz al-Šajch

Jak byste, Vaše Excellence, popsal pocity z Vašeho působení v Praze - čím Vás pobyt zde obohatil a čím Vás třeba Česká republika překvapila?

INFORMACE

Byl jsem poctěn svým jmenováním velvyslancem v České republice a velkou radost mi učinilo vše, co jsem se o ní dozvěděl jako o kultivované zemi s bohatou kulturou, o moderní zemi, jež je po všech stránkách otevřená světu, když vezmu v úvahu, že vstoupila do Evropské unie v roce 2004.

Snad nejdůležitější věcí, které jsem si povšiml během jednání, je na obchodní úrovni přání rozvíjet vztahy a zvyšovat obchodní obrat. Toto přání a nadšení z české strany však mohu charakterizovat jako přání, které je mařeno opatrností. Dle mého osobního názoru musí být s větší otevřeností definovány současně jak předpoklady a možnosti KSA, tak i České republiky a odstraňovány překážky, které tomu brání, a sice prostřednictvím vzájemných návštěv a aktivit, kterými se mohou zabývat obě strany.

Jaký byl Váš dojem z loňského Světa knihy 2011 kde byla Saúdská Arábie čestným hostem? Zaznamenali jste od té doby zvýšený zájem o Vaši zemi ze strany českého publika?

Není pochyb o tom, že mezinárodní knižní veletrh Svět knihy 2011, kde byla Saúdská Arábie čestným hostem, byl

důležitým počinem a výchozím bodem pro posilování bezprostředního kulturního poznávání ze strany českého čtenáře. Tento veletrh zanechal na českém občanovi značný pozitivní dojem a přispěl k pochopení mnohého ze záležitostí týkajících se Saúdské Arábie, jejích zvyků, tradic, kultury i jejích specifik.

Členové Společnosti česko-arabské s velvyslancem
Království Saúdské Arábie

INFORMACE

Zde je nutno poukázat na to, že ze strany české veřejnosti je zaznamenáván rostoucí zájem o to dozvědět se více o KSA, získat tištěné materiály o historickém i kulturním odkazu, o novém rozkvětu, kterým Království žije, i o všem, čeho dosáhlo ve všech oblastech.

Jak se Vám líbil speciál časopisu VELbloud věnovaný Saúdské Arábii a představený na Světu knihy 2011?

Tým časopisu VELbloud odvedl skvělou práci při plnění svého úkolu v KSA, o čemž svědčí vřelé přijetí toho, co bylo publikováno, českými čtenáři i návštěvníky. Zůstávají tak otevřené perspektivy další spolupráce jak s týmem časopisu VELbloud, tak i s dalšími na všem, co poslouží zprostředkování pravdivého obrazu o saúdské společnosti a její kultuře.

Při naší návštěvě Saúdské Arábie s kolegou z časopisu VELbloud nás příjemně překvapila kulturní i přírodní rozmanitost Vaší země, pro mě osobně byl velmi silným zážitkem folklórní festival Al-Janadriyah. Vzpomenete si na nějaký Váš zážitek se specifickými českými tradicemi a folklórem, který Vás zaujal?

Česká republika je evropskou zemí s historickým odkazem a kulturní tradicí, která není příliš vzdálena kultuře sousedních zemí. Je však možné říci, že kulturní dědictví České republiky, zvláště muzea, paláce a její mimořádný zájem o umění i hudbu, ji odlišuje od ostatních.

Návštěvníci našich přednášek a výstav fotografií ze Saúdské Arábie často zmiňují, že by rádi Vaší zemi navštívili jako turisté. Na loňském Světu knihy vyšla brožura v češtině, s názvem „Co všechno by měl turista vědět o Saúdské Arábii“ – znamená to, že získat víza a cestovat do Vaší země by pro obyčejného turistu mohlo být v budoucnu snazší?

V to doufáme. Království zůstává zemí otevřenou turistice za náboženskými účely vzhledem posvátným místům, která spravuje a která navštěvují miliony muslimů ze všech koutů světa.

Podporuje velvyslanectví Saúdské Arábie nebo Saúdské kulturní centrum ve Vídni v České republice projekty související s prezentací arabské

INFORMACE

kultury nebo islámské kultury obecně? Myslíte si, že jsou zde takové, o jejichž podporu by byl zájem?

Ano, zcela jistě. Velvyslanectví vyvíjí svou činnost, zaměřenou na arabské a islámské kulturní aktivity, jednak v rámci Skupiny islámských zemí akreditovaných v Praze, kdy je v blízké budoucnosti v plánu uspořádat Den kultury všech islámských zemí akreditovaných v Praze. Na druhé straně pracuje též velvyslanectví na přípravě výstavy, která by představovala islámskou kulturu a posvátná místa.

Česká republika má silnou tradici badatelů v oblasti arabistiky, jedním z těch, kteří jsou nejvíce spojováni se Saúdskou Arábií je profesor Alois Musil, který právě před 100 lety prováděl mapování v oblasti Hedžázu. Jak je dnes saúdskou vědeckou komunitou vnímán jeho odkaz?

Mnozí saúdstí badatelé a vědci oceňují zásluhy orientalisty Aloise Musila, který cestoval do oblasti Hidžázu, kterou mapoval a studoval. Jeho objevy zůstávají předmětem zájmu. Saúdské kulturní centrum ve Vídni vydalo v českém jazyce publikaci *Orientalistika v České republice*, která obsahuje životopisy českých orientalistů a mezi nimi i životopis Aloise Musila.

Na začátku letošního roku navštívil Vaši zemi český prezident Václav Klaus, o pár měsíců byla podepsaná důležitá dohoda o zamezení dvojímu zdanění a a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu. Mohl byste uvést další plánované kroky rozšiřující spolupráci v ekonomické oblasti mezi našimi zeměmi?

Velvyslanectví usiluje o upevnění vztahů s Českou republikou ve všech oblastech, nejen v oblasti ekonomické, a sice prostřednictvím vzájemných návštěv jak na vládní či soukromé úrovni, kdy je v plánu v tomto ohledu uskutečnit celou řadu podobných návštěv. Vybízíme českou stranu, aby se hlouběji zabývala investicemi v Království, kde jsou takové příležitosti k poskytnutí úlev a výhod jako v žádné jiné zemi, velké možnosti a mnoho oblastí pro investování.

INFORMACE

Vedle účasti na veletrhu Svět knihy - jaké kulturní akce pro prohloubení vzájemné informovanosti o našich zemích plánuje Velvyslanectví Saúdské Arábie v České republice zorganizovat či podpořit?

Velvyslanectví usiluje o uspořádání kulturních výstav a Dne saúdské kultury. V září tohoto roku se velvyslanectví podařilo zorganizovat vystoupení *Saúdského folklorního souboru*, který představil vybrané ukázky tradičních národních tanců Saúdské Arábie.

Naše čtenáře by možná zajímalo s čím si obyvatelé Saúdské Arábie nejčastěji spojují Českou republiku a o jaké české zboží je ve Vaší zemi největší zájem ?

Je to spousta věcí a specifík vlastních České republiky, která jsou pro saúdského občana zajímavá, např. balneoléčba a rehabilitace nebo univerzitní studium, kdy na českých univerzitách studuje kolem 150 saúdských studentů, a my doufáme, že jejich počet poroste.

Ohledně českého zboží to je celá řada přístrojů a technologických zařízení pro některé obory či výroba broušeného skla, toto vše se těší velkému zájmu na saúdském trhu nehledě na existující konkurenci, neboť Království je otevřeným trhem.

Na závěr bychom chtěli ještě jednou velmi poděkovat Vaší Excelenci za věnování drahocenného času nám a našim čtenářům a popřát mnoho úspěchů ve Vaší práci.

Jiří Prokop

redaktor a tiskový mluvčí časopisu VELbloud

Milena Zeithamlová

místopředsedkyně Společnosti česko-arabské

Praha, 1.11.2012

INFORMACE

UNICEF organizuje akci na pomoc dětem v Sýrii

UNICEF organizuje akci na pomoc lidem v Sýrii. Jedná se o dobrovolnou pomoc. Celkem je situací v Sýrii postiženo 2,5 mil. lidí, z nichž 1,2 mil. ztratilo své domovy – polovinu z nich tvoří děti.

Pomoc dětem a rodinám uprchlíků v sousedních zemích, v Jordánsku, Libanonu, Iráku a Turecku, spočívá v zajišťování bezpečných míst pro děti, přístřeší, nezávadné vody, hygieny a sanitace, léků a zdravotnických potřeb, očkování a vzdělávání.

Příspěvek je možno zaslat na sbírkový účet Unicef ČR na pomoc Sýrii:
11771177/0300, v.s. 805, nebo dárcovská SMS ve tvaru:
DMS UNICEF na číslo 87777 (cena DMS je 30,- Kč, Unicef obdrží 27,- Kč)

(zdroj: <http://www.unicef.cz/index.php?pg=2&id=436&zp=10>)

CO SI PŘEČÍST

Co nového vyšlo

Nakladatelství Akademie věd ČR - Academia vydalo v září 2012 v edici Orient tyto překlady středověkého arabského písemnictví:

Divy a záhady Indického oceánu

Buzurg Ibn Šahrjár. Praha, Academia 2012. Přeložil Jaroslav Oliverius.

Rozhodné pojednání o vztahu náboženství a filosofie

Ibn Rušd (Averroes). Praha, Academia 2012. Přeložil a studie napsal Ondřej Beránek.

Popsání pozoruhodností Egypta.

Taqíjuddín Ahmad Al-Maqrízí. Kniha okrsků a památek v Egyptě, v Káhiře i v údolí Nilu a zprávy, které se jich týkají. Praha, Academia 2012. Přeložil a předmluvu napsal Bronislav Ostřanský.

dále vyšlo:

Pojednání o politice.

Nezámomolk, Přeložil a studii napsal Zdeněk Cvrkal. Praha, Academia 2011.

Živý, syn bdícího.

Abú Bakr Ibn Tufajl, Příběh filosofa samouka Risálat Hajj Ibn Jaqzán. Překlad Ivan Hrbek. Předmluva Luboš Kropáček. Praha, Academia 2011.

Pád Granady a zánik Al-Andalusu. Překlad Josef Ženka. Praha, Argo 2011.

Granadské elity v 15. století.

Ženka Josef, Praha, Karolinum 2012.

Středomoří v dějinách.

Ženka a kol., Sborník k 60. narozeninám E. Gombára. Praha, Karolinum 2012.

CO SI PŘEČÍST

Knihy z produkce nakladatelství Dar Ibn Rushd

V tisku:

Turecká, perská a arabská přísloví

R. Kopečký, Ch. Bahbouh

Moderní libanonské povídky

Kolektiv překladatelů

Vyšlo v roce 2012:

Bedřich Hrozný – Life and work

(v angličtině)

R. Kopečký

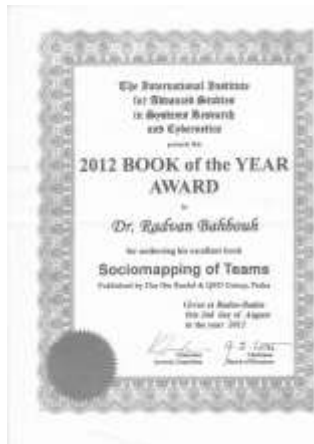
Pohádka o barvách

Radvan Bahbouh

Připravujeme:

Co máme vědět o Arabech?

R. Kopečký, Ch. Bahbouh

Ocenění:

*Za vědeckou publikaci **Sociomapping of Teams** získal Radvan Bahbouh ocenění Kniha roku 2012, které udělil International Institute for Advanced Studies in Systems Research and Cybernetics, v Baden-Badenu, 2.8.2012.*

Knihu vydalo nakladatelství Dar Ibn Rushd ve spolupráci s QED Group.

Kontakty:

Nakladatelství Dar Ibn Rushd, s. r. o., Komenského nám. 949

250 01 Brandýs nad Labem, www.daribnrushd.cz

ibndar@seznam.cz